

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Änglagårdskolan i Göteborgs kommun

Beslut och rapport

Gothenburg Associations AB
Tord Lindblomsvägen 2
415 05 Göteborg

2009-09-30
1 (3)
Dnr 44-2009:669

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Änglagårdskolan i Göteborgs kommun

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Änglagårdskolan i Göteborgs kommun. Besök gjordes i skolan den 26-27 maj 2009.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/Tillsyn).

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 30 december 2009 ska Gothenburg Associations AB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Änglagårdskolan uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i Änglagårdskolan är välfungerande. Skolan bör emellertid i högre utsträckning använda tillgängliga uppgifter om resultaten som en av utgångspunkterna i det systematiska kvalitetsarbetet för att därigenom förbättra måluppfyllelsen för eleverna. Innehållet i de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas så att de klargör vilka insatser skolan anser behöver vidtas för att eleverna ska nå målen och utvecklas inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I arbetet med bedömning och betygssättning måste skolan utgå från fastställda betygskriterier och göra en rättssäker bedömning av elevernas kunskaper. Vid tidpunkten för tillsynen fanns inte heller någon betygs katalog upprättad på skolan.

Vid samtal med skolledning, lärare och elever framkommer en osäkerhet kring mål att sträva mot. Dessa anger inte i tillräcklig utsträckning inriktningen för skolans utbildning. Exempelvis ska elevers delaktighet och inflytande över utbildningen genomsyra verksamheten. På Änglagårdskolan arbetar man inte i tillräcklig utsträckning för att elevernas inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet ska öka med stigande ålder och mognad.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Änglagårdskolans verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte de krav som ställs på sådana planer (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Elevernas betyg antecknas inte i en betygs katalog (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor, 7 kap. 11 § grundskoleförordningen).
- Skolan ger inte särskilt stöd i tillräcklig omfattning till elever som är i behov av detta (4 kap. 1 § skollagen).
- De åtgärdsprogram som upprättas vid skolan uppfyller inte de krav som ställs på sådana (1 a kap 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör använda tillgängliga uppgifter om kunskapsresultat för att identifiera vad som är i behov av åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen för eleverna.
- Skolan bör förbättra arbetet för att säkerställa en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.
- Skolan bör utveckla arbetet med läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.
- Skolan bör arbeta med att utveckla elevernas inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.
- Skolan bör arbeta med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet.

På Skolinspektionens vägnar

Carina Abréu
Avdelningschef

Barbro Nässén
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Lena Dahlquist deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Göteborgs kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Änglagårdskolan i Göteborgs kommun

Grundskola årskurserna 4–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Änglagårdskolan under våren 2009 och besökt skolan 26-27 maj 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens första tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet läsåret 2007/08.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, biträdande rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte även lektioner i de flesta årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

Huvudmannen för Änglagårdskolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Göteborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Verksamhetschefen i stadsdelen Kortedala meddelar att kontakt togs med skolan höstterminen 2007, då skolan

2 (18)

var ny, eftersom det var uppenbart att skolan hade en del problem inledningsvis. Verksamhetschefen har under läsåret 2008/2009 inte varit i kontakt med skolan, eftersom skolan nu tycks fungera bra.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Änglagårdskolan

Änglagårdskolan	Antal elever
Grundskola	215

Källa: Skolans egna uppgifter

Skolverket godkände Änglagårdskolan som en fristående grundskola för årskurserna 4–9 genom beslut (dnr 43-2006:956) den 5 december 2006. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Änglagårdskolans inriktning är allmän. Skolans profil är fotboll, idrott och hälsa.

Huvudman för skolan är aktiebolaget Gothenburg Associations AB med organisationsnummer 556692-9781.

Verksamheten vid Änglagårdskolan startade läsåret 2007/2008 och omfattar årskurserna 4–9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 215 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Göteborgs kommun, men skolan har även elever från näraliggande kommuner.

Änglagårdskolan ligger i norra delen av Kvibergs idrottsområde i stadsdelen Kortedala i nordvästra Göteborg. Skolan ligger i en lokal som tidigare har hört till en serviceanläggning som hörde till LV6, på en höjd i anslutning till Kvibergs rekreationsområden. I skolans huvudbyggnad finns expeditionslokaler, uppehållsrum för elever, salar för hem- och konsumentkunskap, musik, bild och slöjd samt en stor hall för både idrott och hälsa och fotbollsspel. Intill huvudbygganden finns sex paviljonger avsedda för klassrumsundervisning. Här finns också lokaler för naturorienterade undervisning. Några hundratal meter från skolan finns flera idrottsanläggningar avsedda för främst fotboll. Många elever åker spårvagn till skolan. Elever som har lång väg till skolan använder sig av Änglagårdskolans skolbuss, som varje morgon har Nils Ericsonsplatsen i centrala Göteborg som utgångspunkt för busstransport till Änglagårdskolan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

Eftersom skolan funnits i två läsår finns endast betygsresultat från höstterminen åk 8 redovisade samt resultaten i nationella proven i årskurs 5. Av skolans kvalitetsredovisning från läsåret 07/08 framgår att nästan alla elever uppnår kravnivån i engelska i det nationella provet i årskurs 5. Däremot var det några elever som inte uppnådde kravnivån i svenska och matematik. En av orsakerna till att eleverna har problem att nå kravnivåerna i matematik och svenska kan enligt uppgifter från rektorn och lärarna vara att många elever har problem med att förstå det svenska språket. Resultaten av de nationella proven i årskurs 5 innevarande år kommer, enligt uppgifter från biträdande rektorn, som sammanställer 2009 års nationella prov att vara bättre än tidigare år eftersom fler elever kommer att uppnå kravnivåerna.

Enligt uppgifter har eleverna skiftande resultat avseende betygsresultaten, höstterminen 08 i årskurs 8. Det förekommer att ett litet antal elever inte får betyg i exempelvis matematik, natur- och samhällsorienterande ämnen samt teknik. Eftersom skolan satt sina första betyg är det för tidigt att dra slutsatser avseende resultaten. Enligt rektorn är skolan nu på väg i rätt riktning efter något år av problem i inledningsskedet. Skolan har inte analyserat skillnader mellan pojkars och flickors resultat och inte heller om det finns skillnader mellan svenska elever och elever som är nyanlända.

Änglagårdsskolan bör använda tillgängliga uppgifter om resultat som en av utgångspunkterna i det systematiska kvalitetsarbetet och ur denna statistik identifiera de faktorer som är i behov av åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen för eleverna.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

4 (18)

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Enligt 1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor ska fristående grundskolor tillämpa bestämmelserna i 7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Inspektörerna har tagit del av insända individuella utvecklingsplaner och konstaterar att de ger omdömen om elevens sociala utveckling och kunskapsutveckling men endast i begränsad omfattning klargör vilka insatser skolan anser behöver vidtas för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplaner. Av intervjuer med skolläda och lärare framgår att de känner att arbetet med IUP är ett område skolan behöver utveckla ytterligare. Vid intervjuer framkommer också att eleverna känner till att de har individuella utvecklingsplaner och de vet syftet med de individu-

ella utvecklingsplanerna. I några upprättade individuella utvecklingsplaner finns elevernas personliga egenskaper redovisade.

Skolinspektionen bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner inte är utformade i enlighet med lagens krav. Detta måste åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

När betyg sätts efter det att ett ämne eller ett ämnesblock har avslutats, skall betyget bestämmas, enligt 7 kap. 8 § första stycket grundskoleförordningen, med hjälp av de mål som eleverna enligt kursplanerna skall ha uppnått i grundskolan, och de betygskriterier som har fastställts för ämnena och ämnesblocken.

En fristående skola som fått medgivande att utfärda betyg ska enligt 1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor tillämpa bestämmelserna i 7 kap. grundskoleförordningen.

En fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla, skall godkännas, enligt 9 kap. 2 § skollagen, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Uttolkningen av skollagens bestämmelse sker i Skolinspektionens tillsyn. Dessa bestämmelser gäller inte direkt för fristående skolor men utgör en utgångspunkt för bedömningen.

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen skall sträva mot, och de mål som eleverna skall ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål

som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Av betygsstatistik från Änglagårdskolan höstterminen 08 framgår att eleverna erhållit betyget MVG i ringa omfattning. Av skolans två åttondeårskurser hade ingen elev i den ena klassen erhållit betyget MVG i exempelvis svenska, matematik, natur- och samhällsorienterande ämnen. I parallellklassen hade en elev fått betyget MVG i samhällsorienterande ämnen medan ingen elev i klassen fått MVG i svenska, matematik och naturorienterande ämnen. I intervjuer med elever som går i årskurs 8 uppger de att det är mycket svårt att få höga betyg på skolan. Eleverna uppger att lärarna till dem har sagt att skolan är försiktig med att ge eleverna betyget MVG vid höstterminens betygssättning i årskurs 8. Intervjuer med lärarna bekräftar elevernas uttalande.

Skolinspektionen bedömer att skolan i sin myndighetsutövning vid betygssättning måste göra en rättssäker bedömning av elevernas kunskaper och utgå från fastställda betygskriterier. Detta måste skolan förbättra.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap.11 § grundskoleförordningen skall en elevs betyg antecknas i en betygskatalog. Beslut enligt 7 och 9 §§ att inte sätta betyg i ett ämne eller ett ämnesblock skall också antecknas i betygskatalogen. Av anteckningen skall det framgå om betyget har satts innan eller efter det att ett ämne eller ämnesblock har avslutats.

Skriftliga omdömen enligt 9 § skall hållas samlade.

Enligt 7 kap. 12 § skall terminsbetyg utfärdas vid slutet av varje termin i årskurs 8 och vid slutet av höstterminen i årskurs 9. Terminsbetyget skall innehålla det senast satta betyget i varje ämne. Det skall framgå om ämnet eller ämnesblocket har avslutats. Terminsbetyg skall inte utfärdas om eleven skall få ett slutbetyg enligt 13 §.

En fristående skola som fått medgivande att utfärda betyg ska enligt 1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor tillämpa bestämmelserna i 7 kap. grundskoleförordningen.

Vid Änglagårdskolan fanns ingen betygskatalog upprättad vid inspektionstillfället dvs. 26-27 maj 2009. Skolan redovisar klasslistor som innehåller uppgifter om vilka elever som går i klassen, födelsedata samt uppgifter om terminsbetyg höstterminen 2008. Av klasslistorna framgår betyg i olika ämnen och eventuellt

uppgifter om att eleven inte fått betyg på grund av att läraren saknar underlag för att göra en bedömning av om eleven ska få betyg. I kolumnen för moderna språk saknas uppgifter om vilket modernt språk eleven fått betyg i. I redovisade betygslistor saknas exempelvis uppgifter om skolkod, skolidentitet och uppgifter om namn på betygssättande lärare.

Skolinspektionen konstaterar att en elevs betyg ska antecknas i betygskatalog. Detta måste skolan åtgärda.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 9 kap. 2 § skollagen ska en fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, godkännas, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

I Lpo 94 anges att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Mål att sträva mot är utformade så att de skall visa vilka kunskaper som skolan ska sträva efter att alla elever utvecklar. Dessa mål sätter inte någon gräns för elevernas utveckling. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges bl.a. de mål som undervisningen ska sträva mot.

Vid samtal med skollledning, lärare och elever framkommer osäkerhet kring dels betydelsen av begreppet mål att sträva mot, dels hur skolorna i sin undervisning arbetar med mål att sträva mot. Intervjuer med såväl lärare och elever visar att det finns skillnader i exempelvis elevernas kunskap om såväl läroplanens som kursplanernas mål inte minst gäller detta läroplanens mål att sträva mot. Lärarna betonar uppnåendemålen betydelse eftersom det viktigaste anses vara att eleverna når ämnesmålen så att eleverna får betyg i årskurs 9 och är behöriga till nationellt program i gymnasieskolan. Skollledning och personal betonar skolans policy som är präglad av "de fyra K:na" dvs. kunskap- kämpa- kul- kamratskap. Rektorer uppges att man initierat diskussioner och samtal kring strävansmålen t.ex. att eleven utvecklar tillit till sin egen förmåga, respekterar andra männi-

skors egenvärde och att eleverna tar allt större ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.

Skolinspektionen bedömer att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot inte i tillräcklig utsträckning anger inriktningen för skolans utbildning. Detta behöver åtgärdas.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 9 kap. 2 § skollagen ska en fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, godkännas, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Verksamhetsbesök och intervjuer ger en varierad bild av elevernas möjlighet till inflytande över sitt eget lärande. En del lärare beskriver hur de inom vissa delar av undervisningen konkretiserar målen och planerar genomförandet tillsammans med eleverna. Eleverna är till viss del delaktiga i och har ansvar för planeringen av sitt eget arbete. De flesta elever har t.ex. någon typ av planeringsbok eller planeringsschema där de skriver ner vad de ska göra den närmaste tiden. I många salar finns uppsatta dagschema för vad eleverna ska göra under dagen. Eleverna uppger att det är läraren som bestämmer hur dagsschemat ska se ut. Inspektörerna noterar att det saknas progression i elevernas möjligheter till inflytande. Intervjuer med rektorn, lärare och elever bekräftar bilden av att det främst är lärarna som bestämmer formerna för hur elevernas lärande ska utformas. Av intervjuer med eleverna framgår att de i allmänhet saknar kännedom

om målen i läroplan och kursplan, vilket försvårar elevernas möjligheter att ta ansvar för sitt eget lärande i det dagliga arbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig grad arbetar för att elevernas inflytande och ansvarstaganden för det egna lärandet ska öka med stigande ålder och mognad. Eleverna är inte heller tillräckligt medvetna om målen varför åtgärder behövs.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är allsidig och saklig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.6 Undervisningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 9 kap. 2 § skollagen ska en fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, godkännas, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. I utbildningen skall hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd. (1 kap.2 § andra stycket, andra meningen skollagen). Enligt 4 kap. 1 § andra stycket i skollagen skall särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Enligt rektorerna får elever som är i behov av särskilt stöd detta på flera sätt. Skolans lärare hjälper, enligt rektorerna, de elever som behöver hjälp, men rutinerna för särskilt stöd behöver utvecklas säger skolledningen. Av intervjuer med lärarna framgår att specialpedagogisk kompetens inte finns i tillräcklig omfattning. På eftermiddagstid finns läxhjälp. En elev uppger att han/hon inte får stöd i spanska. Enligt uppgifter från lärare och elever händer det att elever som är trötta och omotiverade inte går på stödundervisningen på morgnarna eftersom en del elever saknar engagemang. Enligt elevhälsan får eleverna stöd på många olika sätt men säger att skolan inte har möjlighet att ge särskilt stöd till de elever som är i behov av detta. Specialpedagogen arbetar tillsammans med lärarna för att hitta vägar för eleven att nå målen. Det finns elever i åk 8 som utgör exempel på att elever inte får det stöd eleverna behöver, säger representanter för elevhälsan. Skolinspektionen bedömer att skolan inte ger särskilt stöd till de elever som är i behov av detta. Detta måste skolan åtgärda.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn enligt 1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Av de genomförda intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsoteamet framgår att rutinerna för upprättande av åtgärdsprogram måste tydliggöras. De åtgärdsprogram inspektörerna tagit del av framgår inte vilka elevens behov är. Det framgår inte heller av programmen om en utredning om elevens behov är gjord. Hur elevernas behov ska tillgodoses framkommer inte heller av åtgärdsprogrammen och inte heller hur skolan ska anpassa stödåtgärderna utifrån den enskilde elevens behov. Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

12 (18)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen.

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Änglagårdskolan har en likabehandlingsplan som upprättades före den 1 januari 2009 innehållande bl.a. uppgifter om det förebyggande arbetet utifrån de fem diskrimineringsgrunderna och arbetsgång vid kränkande behandling. Planen innehåller inga uppgifter vad som ska göras om en vuxen kränker en elev vid skolan. Änglagårdskolans likabehandlingsplan kan inte till fullo anses motsvara en plan mot kränkande behandling som lagen kräver. Planen utgår inte från en kartläggning av skolans behov för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Om planen ska fungera som ett aktivt verktyg i arbetet med normer och värden krävs en anpassning till den aktuella situationen vid skolan. Eleverna känner inte till likabehandlingsplanen och representanter för eleverna har

inte varit med att upprätta den.

Skolinspektionen bedömer att skolan ska upprätta en plan mot kränkande behandling i enlighet med den nya lagstiftningen.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

14 (18)

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet, samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 9 kap. 2 § skollagen ska en fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, godkännas, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Enligt läroplanen måste skolan utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder. På skolan bedrivs kvalitetsarbete bl.a. genom att lärare har dialog med eleverna om hur klassen har arbetat under en viss tid. På skolan har vissa enkäter fyllts i av eleverna där frågor om trivsel och frågor om atmosfären i klassen och i skolan funnits med. Eleverna säger emellertid att de inte fått kännedom vilka resultat enkäten gav för klassen eller för skolan. En nödvändighet i arbetet för att eleverna ska nå kunskapsmålen är att skolan har information om elevernas kunskapsresultat, inte bara på individnivå utan också för elevgrupper samt skolan som helhet. Informationen är en utgångspunkt för att analysera orsakerna till vilka resultat eleverna når och därifrån

utveckla och anpassa undervisning, stödinsatser och andra förutsättningar för lärandet. Tillsynen visar att skolan i sitt uppbyggnadsskede ännu inte haft möjlighet att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där skolan med utgångspunkt i exempelvis kunskapsresultaten systematiskt ifrågasätter sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärderar resultat och prövar nya metoder.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig grad bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete dvs. planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tillvaratar resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Detta måste åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje fristående skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningarna ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Vidare ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Änglagårdsskolans kvalitetsredovisning innehåller såväl verksamhetsbeskrivningar som redovisningar av vissa resultat. I några avsnitt i kvalitetsredovisningen behandlas skolans processer för att öka måluppfyllelsen men det saknas uppgifter om resultaten i skolans olika ämnen. Av kvalitetsredovisningen framgår inte om målen för verksamheten har förverkligats. Den redovisar om eleverna nått kravnivåerna i engelska, matematik och svenska på de nationella ämnesproven i årskurs 5. Analyser och förklaringar av resultaten saknas till stor del. I kvalitetsredovisningen saknas uppgifter om vilka resultat eleverna gjort i de olika ämnen som eleverna haft undervisning i. Vidare redovisas inte några resultat eller analyser av skolans arbete med normer och värden. Övriga resultat redovisas i mycket liten utsträckning. Redovisningen blir en form av verksamhetsbeskrivning.

Vid samtal med lärare och elever framkom att de inte deltagit i upprättandet av kvalitetsredovisningen och att de inte heller tagit del av den.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav. Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av såväl likabehandlingsplaner som planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

18 (18)

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2009-09-30 Göteborg

Barbro Nässén

Leif Aljered

Skollagen (1985:1100)

Läroplan för förskola, Lpfö 98

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94

Läroplan för de frivilliga skolformerna, Lpf 94

Grundskoleförordningen (1994:1194)

Särskoleförordningen (1995:206)

Förordning (1996:1206) om fristående skolor

Gymnasieförordningen (1992:394)

Förordning (1994:741) om gymnasiesärskolan

Förordning (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning

Förordning (1992:736) om vuxenutbildning för utvecklingsstörda

Förordning (1994:895) om svenskundervisning för invandrare

Förordning (2001:976) om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för asylsökande barn m.fl.

Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.